

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีต่อ เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในอนาคต ศึกษาทัศนคติของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับ เป้าประสงค์ในอนาคตของมหาวิทยาลัย เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ในวิทยาเขตหลักและวิทยาเขตสาขา เกี่ยวกับ เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยและนำเสนอ เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในอนาคต ระหว่าง พ.ศ. 2531-2540

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้ง 8 วิทยาเขต ซึ่งปฏิบัติงานสอนในภาคต้น ปีการศึกษา 2530 และผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา จำนวน 7 คน

การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างแบ่ง เป็น 2 ครั้งคือ

ครั้งแรกโดยการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้ตัวอย่างจากประชากรที่เป็นอาจารย์ประจำที่ทำหน้าที่สอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้ง 8 วิทยาเขต ในวิทยาเขตประสานมิตร บางเขน ปทุมวัน พลศึกษา บางแสน พิษณุโลก มหาสารคาม และสงขลา แล้วนำมาสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยได้ตัวอย่างจากประชากรที่เป็นอาจารย์จากวิทยาเขตต่าง ๆ โดยใช้ตัวอย่างร้อยละ 25 จากประชากรทั้งหมด (ประคอง กรรณสูตร 2525: 46)

วิทยาเขตประสานมิตร	จำนวน 535 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง 134 คน
วิทยาเขตบางเขน	จำนวน 108 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง 27 คน
วิทยาเขตปทุมวัน	จำนวน 165 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง 41 คน

วิทยาเขตพลศึกษา	จำนวน	107 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง	27 คน
วิทยาเขตบางแสน	จำนวน	226 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง	56 คน
วิทยาเขตพิษณุโลก	จำนวน	117 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง	30 คน
วิทยาเขตมหาสารคาม	จำนวน	110 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง	27 คน
วิทยาเขตสงขลา	จำนวน	119 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง	30 คน
รวมทั้งสิ้น		1,487 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง	372 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้าง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็น 2 แบบ คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

1. แบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งแยกผู้ทรงคุณวุฒิเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ดังนี้

1.1 ศึกษาหลัก เกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากหนังสือต่าง ๆ

1.2 ศึกษาเนื้อหาของบทสัมภาษณ์ วิธีการสัมภาษณ์ ตลอดจนผู้ที่จะสัมภาษณ์แล้ว

นำมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

1.3 ลักษณะของบทสัมภาษณ์ เป็นบทสัมภาษณ์ที่มีลักษณะโครงสร้างที่ชัดเจน

(Structured Interview) ประกอบด้วย

1.3.1 เป้าประสงค์ในด้านการผลิตบัณฑิตในอนาคต (พ.ศ. 2531 - 2540) จำนวน 4 ข้อ

1.3.2 เป้าประสงค์ในด้านการวิจัยในอนาคต จำนวน 4 ข้อ

1.3.3 เป้าประสงค์ในด้านการบริการวิชาการแก่สังคม จำนวน 4 ข้อ

1.3.4 เป้าประสงค์ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จำนวน 3 ข้อ

1.3.5 ส่วนสรุปตลอดจนการดำเนินการที่สอดคล้องกับ เป้าประสงค์จำนวน 5 ข้อ (ซึ่งจะเสนอในภาคผนวก ข.)

2. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับ เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีลำดับขั้นในการดำเนินงานดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้รวบรวมประเด็นที่จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมาสรุปและศึกษาจากเอกสาร หนังสือ และบทความบางส่วน นำมาประกอบเข้าด้วยกัน สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) ของ ลิกเคอร์ต (Likert) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำไปตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา การใช้ภาษาและความเข้าใจ และทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยทดลองใช้กับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม จำนวน 20 ท่าน (โดยที่อาจารย์ทั้ง 20 ท่านนี้ จะไม่นำมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร) จากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.86 จากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามแล้วจึงนำไปใช้กับตัวอย่างประชากรต่อไป

ลักษณะแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบตรวจคำตอบ (Check List) โดยคำถามที่เกี่ยวกับวิทยาเขตที่สังกัด, ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย, วุฒิการศึกษาสูงสุด, ตำแหน่งทางวิชาการ และตำแหน่งทางการบริหาร

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับเป้าประสงค์ (Goals) ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (10 ปี ข้างหน้า) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีทางเลือก 5 ระดับ โดยกำหนดค่าน้ำหนักความสำคัญแต่ละระดับดังนี้

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ในแต่ละข้อให้ประเมินค่าได้ครั้งเดียว มีจำนวนทั้งหมด 78 ข้อ (ตาม

ภาคผนวก ก)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่จะให้สัมภาษณ์ล่วงหน้า โดยใช้หนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยแบ่งผู้ที่จะสัมภาษณ์ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ โดยกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกผู้วิจัยได้เลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิที่รู้จักในวงการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา หรือที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษา หรือ เป็นศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังนี้

1. ดร.ธวัช วิชัยดิษฐ์ ผู้ว่าการประปาส่วนภูมิภาคแห่งประเทศไทย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วนศ์โสธร รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช
3. ศาสตราจารย์ ดร.พจน์ สะเพียรชัย เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
4. ดร.ดิลก บุญเรืองรอด หัวหน้ากองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู
5. ดร.สุทธิชัย เลียงชยเศศ ผู้ช่วยปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ ลินลารัตน์ รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การสัมภาษณ์ใช้เวลาท่านละ 1 ชั่วโมง และได้บันทึกเสียงไว้แล้วจึงถอดข้อความภายหลัง ซึ่งข้อมูลจากส่วนนี้จะเสนอ เป็นผลการวิจัยต่อไป

ส่วนผู้ทรงคุณวุฒิภายใน ผู้วิจัยได้เลือกจากผู้บริหารมหาวิทยาลัย ในขณะนั้นหรือ เคยเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัย เพื่อทำให้บทสัมภาษณ์และการสร้างแบบสอบถามมี เนื้อหาที่น่าเชื่อถือและ ถูกทิศทางยิ่งขึ้น แต่ไม่นำมาวิเคราะห์ในผลการวิจัยแต่ประการใด ซึ่งมีรายนามของผู้ที่ให้การสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาพลินธุ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมวงศ์ วัฒนสุนทร รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
และอดีตรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและ
พัฒนา
3. นายแพทย์ ปราโมช วีรานูวัตติ คณบดีคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ลินลิริ หัวหน้าภาควิชาอุดมศึกษา
และอดีตรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. ดร.สุเทพ ทองประดิษฐ์ อดีตผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและ
พัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉวีลักษณ์ นุญยกาญจน ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ประสานงานกับ
กองแผนงาน และฝ่ายวางแผนและพัฒนาทุกวิทยาเขต เป็นผู้รวบรวมแบบสอบถามคืนผู้วิจัย ใช้
เวลาในการดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1-25 กันยายน 2530 ผลจากการรวบรวมปรากฏว่าแบบสอบถาม
ที่แจกไป 372 ฉบับ ได้กลับคืนมาทั้งสิ้น 353 ฉบับ คิด เป็นร้อยละ 94.89

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอ

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และนำเสนอ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปความเรียงในสาระสำคัญของบทที่ 4 และข้อความรายละเอียดในภาคผนวก ข.
2. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์ ดังนี้
 - 2.1 ข้อมูลที่เป็นสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
 - 2.2 ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็น เกี่ยวกับ เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในอนาคต ที่เป็นมาตราส่วนประเมินค่า วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบน (SD)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในตอนที่ 2 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α Coefficient) ของ ครอนบาช (Cronbach)

สูตร
$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right)$$
 (ประกอบ กรรณสูตร 2525:52)

เมื่อ α แทนสัมประสิทธิ์ แอลฟา
 n แทนจำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\sum s_i^2$ แทนความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 s_x^2 แทนความแปรปรวนของคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2. หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

ใช้สูตร
$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$
 (ประกอบ กรรณสูตร 2525: 80)

เมื่อ \bar{X} แทนค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทนจำนวนตัวอย่างประชากรทั้งหมด

3. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ใช้สูตร
$$SD = \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \frac{(\sum X)^2}{N^2}}$$
 (ประกอบ กรรณสูตร 2525: 81)

เมื่อ SD แทนค่า เบี่ยง เบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทนจำนวนตัวอย่างประชากรทั้งหมด